

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Nader onderzoek beschermde soorten Jozef Israëlsstraat 4-6, Schagen

projectnummer: P000838

Onderwerp: Nader onderzoek vleermuizen

Datum: 21-11-2022

Inleiding

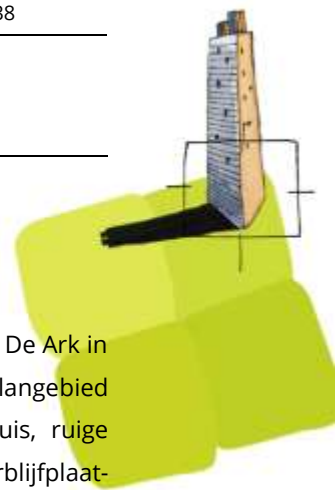
De initiatiefnemer is van plan woningen te realiseren op de plek van de huidige basisschool De Ark in Schagen. Uit de natuurtoets komt naar voren dat in de te slopen bebouwing binnen het plangebied mogelijk jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger) aanwezig zijn. Om aan te tonen dan wel uit te sluiten dat verblijfplaatsen aanwezig zijn, is nader ecologisch onderzoek uitgevoerd. De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van dit nader onderzoek.

Beschrijving plangebied en plannen

Het plangebied ligt iets ten noorden van het centrum van Schagen en omvat de gebouwen en het omliggende terrein van basisschool De Ark.

De gebouwen bestaan uit twee bouwstijlen. Het oude gedeelte is opgetrokken uit baksteen met boeiboorden van Trespa. Daar aan vast gemaakt zijn noodlokalen die opgetrokken zijn uit plaatmateriaal. Alle gebouwen hebben platte daken met bitumen. Tussen de gebouwen ligt een kleine binnentuin. Het omliggende terrein bestaat uit een grasveld (sportveld) aan de westzijde van de school, een schoolplein (west- en -oostzijde) en bosschages met enkele bomen (noord-, oost- en zuidzijde).

De plannen bestaan uit de bouw van vier appartementencomplexen. Hiervoor wordt bebouwing, vegetatie en verharding verwijderd.

Nader onderzoek vleermuizen

METHODE

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2021¹. In de periode half mei - half juli 2022 zijn drie inventarisaties uitgevoerd gericht op de aanwezigheid van de te verwachten vleermuissoorten. Dit is uitgevoerd met drie personen per inventarisatie vanwege de grootte en inrichting van het plangebied. Dit waren twee avondbezoeken en één ochtendbezoek, specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven. In de periode half augustus - eind september zijn twee inventarisaties (een avond- en middernachtbezoek) uitgevoerd, gericht op paarverblijfplaatsen. Deze rondes zijn uitgevoerd door twee personen. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x batdetectors. Met een opnameapparaat zijn zo nodig geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd voor een nauwkeurige determinatie. De omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties zijn beschreven in tabel 1.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties.

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst/ondergang	Weer	Temperatuur
17-05-2022	21:25 – 23:40 uur	21:29 uur	Licht bewolkt, droog, wind 3 Bft	19 °C
14-06-2022	22:00 – 00:07 uur	22:07 uur	Licht bewolkt, droog, wind 2-3 Bft	17 °C
04-07-2022	03:15 – 05:25 uur	05:23 uur	Bewolkt, droog, wind 0-1 Bft	13 °C
30-08-2022	21:35 – 23:35 uur	20:35 uur	Lichtbewolkt, droog, wind 3-4 Bft	18 °C
22-09-2022	23:00 – 01:00 uur	19:33 uur	Helder, droog, wind 0-1 Bft	11 °C

INVENTARISATIE KRAAMPERIODE

Op 17 mei 2022 werd om 22:05 uur de eerste vleermuis waargenomen. Dit betrof een laatvlieger, die uit het westen kwam aanvliegen en enige tijd bleef foerageren boven het speelveld ten westen van de school. Vanaf 22:10 uur tot 22:44 uur waren er langs de singel aan de noordzijde van de school, eerst twee en later drie foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig. Om 22:20 uur passeerde er een meervleermuis aan de zuidzijde van het plangebied. Rond die tijd werd aan de noordzijde tevens een passerende laatvlieger vanuit het westen naar het noordoosten waargenomen. Uitvliegen de dieren uit de bebouwing zijn niet waargenomen. De waargenomen vleermuizen toonden ook geen binding met de bebouwing.

Boven de watergang aan de oostzijde van het plangebied waren verschillende foeragerende gewone dwergvleermuizen aanwezig en is een watervleermuis waargenomen. Andere soorten zijn niet waargenomen.

Tijdens de tweede inventarisatieronde op 14 juni werd vanaf 22:38 uur de eerste vleermuis waargenomen. Dit betrof een passerende gewone dwergvleermuis. Om 22:48 uur kwam een laatvlieger uit

¹ Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisinventarisatieprotocol versie januari 2021
<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

het westen aangevlogen om te foerageren boven het speelveld ten westen van de school. Van 22.40 uur tot 23.00 uur vlogen circa 15 gewone dwergvleermuizen van west naar oost langs de bomenrij aan de noordzijde van het schoolterrein, soms vlak over de grond. Enkele dieren bleven korte tijd foerageren bij de beplanting langs de school. Rond 23.40 uur werden aan de zuid- en oostzijde nog vier foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen en één overvliegende rosse vleermuis. Andere soorten vleermuizen of uitvliegende dieren uit de bebouwing zijn niet waargenomen.

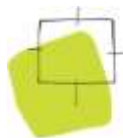
Tijdens de ochtendronde op 4 juli 2022 foerageerden er bij aankomst enkele gewone dwergvleermuizen bij de struiken en bomen ten noorden en oosten van het plangebied. Vanaf 03:50 uur tot 04:30 uur werden aan de noordrand en boven de projectlocatie (tenminste) acht van oost naar west passerende meervleermuizen waargenomen. Ruim de helft hiervan (tenminste vijf exemplaren) vloog langs de bomenrij ten noorden van de projectlocatie. Tevens passeerde hier in dezelfde richting een laatvlieger en enkele (twee tot vier) gewone dwergvleermuizen. De overige dieren vlogen over de bebouwing (zie figuur 1). Na 04:40 uur was er geen sprake meer van een activiteit van vleermuizen. Invliegende of zwermende vleermuizen bij de school zijn niet geconstateerd.

Figuur 1: Vliegroutes van vleermuizen op 4 juli langs en boven het plangebied (bolletjeslijn). GDW: gewone dwergvleermuis, LV: laatvlieger.

INVENTARISATIE PAARPERIODE

In en rondom het plangebied zijn tijdens de eerste ronde op 30 augustus 2022 hoofdzakelijk enkele passerende of korte tijd foeragerende gewone dwergvleermuizen en ruige dwergvleermuizen waargenomen. Ten noordoosten van het plangebied (bij de Vincent van Goghlaan) was een in vlucht balt-

sende gewone dwergvleermuis aanwezig, maar deze vertoonde geen binding met de gebouwen in het plangebied. Deze vleermuis heeft mogelijk een paarverblijfplaats in de woningen aan de Vincent van Goghlaan. Andere soorten zijn niet waargenomen en ook zijn geen andere waarnemingen gedaan die duiden op (paar)verblijfplaatsen binnen of in de directe omgeving van het plangebied.

Op 22 september 2022 zijn in en rond het plangebied opnieuw hoofdzakelijk enkele passerende of korte tijd foeragerende gewone dwergvleermuizen en tweemaal een ruige dwergvleermuis waargenomen. Net zoals in het eerste bezoek in de paarperiode is ten noordoosten van het plangebied een in vlucht baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Ook in het westen werd een baltsend mannetje gehoord. Beide vleermuizen vertoonden geen binding met de gebouwen in het plangebied. Het exemplaar ten noordoosten van de projectlocatie heeft mogelijk een paarverblijfplaats in de woningen aan de Vincent van Goghlaan. Het exemplaar ten westen van de projectlocatie heeft mogelijk een paarverblijfplaats in de woningen aan de A. Mauvestraat (figuur 2).

Andere soorten vleermuizen zijn niet waargenomen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Ook zijn geen andere waarnemingen gedaan die duiden op aanwezigheid van mogelijke (paar)verblijfplaatsen.

Figuur 2. Paarterritoria gewone dwergvleermuis (oranje cirkels).

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR VLEERMUIZEN

Bij vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in de volgende functies: kraamverblijf, zomerverblijf, paarverblijf, winterverblijf, foerageergebied en vliegroute.

Op basis van de hierboven beschreven inventarisaties kan worden geconcludeerd dat in de te slopen bebouwing geen vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn. Wel zijn ten noordoosten en westen van het plangebied twee paarterritoria van gewone dwergvleermuis aangetroffen net buiten het plangebied.

Het plangebied vormt een klein onderdeel van het foerageergebied van gewone dwergvleermuis, en ruige dwergvleermuis. Het gaat hierbij om lage aantallen. Het plangebied wordt over de breedte gebruikt als vliegroute voor enkele exemplaren van gewone dwergvleermuis (15), laatvlieger (één à twee) en meervleermuis (acht). De vliegroute van al deze soorten concentreert zich echter langs de bomenrij ten noorden van het plangebied (zie figuur 1).

Toetsing en conclusie

De sloop van de bebouwing heeft geen negatief effect op verblijfplaatsen van vleermuizen. De bomen aan de noord- en zuidzijde van het plangebied worden niet gekapt, waardoor de structuur van een in oost-westelijke richting verlopende vliegroute van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis blijft bestaan. Met name meervleermuis en in mindere mate gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn wel gevoelig voor verstoring van essentiële vliegroutes door kunstlicht. Daarom dient verstoring van de vliegroute te worden voorkomen door in het plangebied alleen naar beneden schijnende armaturen gebruiken, die geen lichtuitstraling veroorzaken op de bomenrijen. Op locaties waar dit onontkoombaar is, bijvoorbeeld vanwege de veiligheid, kan als alternatief eventueel vleermuisvriendelijk licht worden gebruikt. Dat betekent lichtarmaturen met amberkleurig of rood licht (geen wit). Een ontheffing van de Wnb is in dit geval niet nodig.